

Retinopati - ny gradering och rapportering till NDR

Katarina Eeg-Olofsson

Ny gradering och rapportering av diabetesretinopati

- Syftet
  - nationell enhetlig gradering av diabetesretinopati
  - överensstämmande med internationell praxis
  - underlätta kommunikationen inom och mellan specialiteter
  - förbättra data om ögonkomplikationer vid diabetes
  - Förbättra vården
- Förslaget har utarbetats gemensamt
  - Anne-Catherine Söderberg och Karl-Johan Hellgren, Ögonläkarföreningen (medicinska retinaklubben):
  - David Nathanson och Johan Jendle, SDF
  - Pär Samuelsson och Katarina Eeg-Olofsson, NDR
- Varit ute på remiss

Bästa möjliga vård för våra gemensamma patienter

- Viktigt att diabetesvården kan följa förekomst och utveckling av retinopati
- Vilka grupper är mest sårbara?
- Optimalt behandlade? HbA1c, Blodtryck och Lipider
- Diabetesvården behöver hjälp med bedömning av grad av retinopati
  - Fritext svår att tolka – svara ut om ingen, mild, måttlig, allvarlig eller proliferativ retinopati
  - ICD-koderna alltför grovt indelade

Gradering av diabetesretinopati

Ingen diabetesretinopati	Mild diabetesretinopati	Måttlig diabetesretinopati	Allvarlig diabetesretinopati	Proliferativ diabetesretinopati
Inga synliga förändringar	Enbart mikroaneurysm	Mer än mild men mindre än allvarlig icke-proliferativ diabetesretinopati	Mer än 20 intra-retinala blödningar i 4 kvadranter eller venhaustrering i 2 kvadranter eller tydliga IRMA i 1 kvadrant. (4-2-1)	Neovaskularisation, glaskropps- eller preretinal blödning

International Clinical Diabetic Retinopathy Disease Severity Scale.

Ophthalmology 2003;110:1677-1682

Kliniskt signifikant makulaödem (KSM)

- Kommer inte rapporteras till NDR som innan
- Behandlingskrävande KSM kommer med i rapporteringen till NDR
  - Behandlad för ögonkomplikation pga diabetes senaste året (Jan/Nej)

Ny rapporteringsmall i NDR

- Ögonbottenundersökning: År, månad och dag
- Diabetesretinopati: Ingen/Mild/Måttlig/Allvarlig/Proliferativ
- Behandlad för ögonkomplikation pga diabetes senaste året: Ja/Nej
- Synnedsättning pga diabetes <0.3 på bästa ögat med korrektion

15. ASA	(Eller annat trombocytageragations-hämmande medel. ATC-kod B01AC med undergrupper samt N02BA01)	Nej ☐	Ja ☐
16 a. Ögonbottenundersökning (Ögonfoto eller insp. av ögonspecialist)	Datum <input type="text"/>	(ÅÅÅÅ-MM-DD)	
16 b. Diabetesretinopati	Nej ☐	Ja ☐	Om ja, vg ange diagnos på sämsta ögat ⁵⁾ <input type="text"/>
16 c. Behandlad för ögonkomplikationer (pga diabetes senaste året) ⁶⁾	Nej ☐	Ja ☐	
16 d. Synnedsättning (P.g.a. diabetes <0,3 på bästa ögat med korr.)	Nej ☐	Ja ☐	
17. Fotundersökning	Datum <input type="text"/>	(ÅÅÅÅ-MM-DD)	Ange riskkategori ⁷⁾ <input type="text"/>
18. Rökvanor	Aldrig varit rökare ☐ Röker dagligen ☐ Röker, men ej dagligen ☐ Slutat röka ☐ Slutat röka, År (ÅÅÅÅ) <input type="text"/>		
19. Snusvanor	Aldrig varit snusare ☐ Snusar dagligen ☐ Snusar, men ej dagligen ☐ Slutat snusa ☐ Slutat snusa, År (ÅÅÅÅ) <input type="text"/>		
20. Fysisk aktivitet	(30 min promenad eller motsvarande. Individuellt anpassad och alla former av aktivitet räknas)	Aldrig ☐ <1 ggr/vecka ☐ Regelbundet 1-2 ggr/vecka ☐ Regelbundet 3-5 ggr/vecka ☐ Dagligen ☐	
21. Hypoglykemiförekomst svåra	(Antal senaste året. Har krävt hjälp av utomstående)	Ingen ☐ 1-2 ☐ 3-5 ☐ >5 ☐	

¹⁾ Typ av diabetes: klassificering enligt ICD10: Typ 1 (LADA) (E10). Typ 2 (E11). Annan specificerad typ = MODY, Sekundär diabetes, CF-relaterad (E13). Oklar typ (E14).

²⁾ Indikation för pumpbehandling: 1=Glukossvängningar, 2=Högt HbA1c, 3=Frekventa hypoglykemier, 4=Fysisk aktivitet, 5=Gryningsfenomen, 6=Unawareness.

7=Patientens önskemål, 8=Förenklad glukosbehandling (barnklinik).

³⁾ LDL: beräknas automatiskt (enligt Friedewalds formel) om samtidig rapportering av Kolesterol, Triglycerider och HDL-kolesterol sker.

Rapportering av LDL som beräknats enligt annan formel är möjligt.

⁴⁾ Albuminuri: Mikroalbuminuri: För diagnos krävs kvantifiering där två av tre prov tagna inom ett år skall vara positiva dvs. alb/kreatininratio 3-30 mg/mmol (eller U-albumin 20-200µg/min, eller 20-300 mg/l). Normaliserat värde efter farmakologisk behandling.

Makroalbuminuri: För diagnos krävs kvantifiering dvs. alb/kreatininratio > 30 mg/mmol (eller U-albumin >200µg/min, eller > 300 mg/l)

⁵⁾ Diagnos på sämsta ögat: mild -, måttlig -, allvarlig -, proliferativ retinopati.

⁶⁾ Behandlad för ögonkomplikationer pga diabetes senaste året: avser laser- eller injektionsbehandling.

⁷⁾ Riskfotkategori: 1= Frisk fot - diabetes utan komplikationer. 2= Neuropati och/eller angiopati. 3= Tidigare diabetesår, fotdeformiteter, grav callus, amputation. 4= Pågående allvarlig fotsjukdom - sår, kritisk ischemi, infektion, Charcot-fot.

Gammal och ny gradering av retinopati

Ingen retinopati → ingen retinopati

Simplex → mild eller
→ måttlig retinopati

PPDR → allvarlig retinopati

PDR → proliferativ retinopati

ICD 10 – diagnossättning stämmer bara till del med nya klassifikationen

- ⊕ E10.3 Diabetes mellitus typ 1 med ögonkomplikationer
[Sjukskrivning](#) • [Internetmedicin](#) (7) • 1177 (4)
- ⊕ E10.3A Diabetes mellitus typ 1 med bakgrundsretinopati
[Sjukskrivning](#) • [Internetmedicin](#) (7) • 1177 (4)
- ⊕ E10.3B Diabetes mellitus typ 1 med preproliferativ retinopati (PPDR)
[Sjukskrivning](#) • [Internetmedicin](#) (7) • 1177 (4)
- ⊕ E10.3C Diabetes mellitus typ 1 med proliferativ retinopati
[Sjukskrivning](#) • [Internetmedicin](#) (7) • 1177 (4)
- ⊕ E10.3D Diabetes mellitus typ 1 med avancerad ögonsjukdom
[Sjukskrivning](#) • [Internetmedicin](#) (7) • 1177 (4)
- ⊕ E10.3E Diabetes mellitus typ 1 med kliniskt signifikant makulaödem
[Sjukskrivning](#) • [Internetmedicin](#) (7) • 1177 (4)
- ⊕ E10.3F Diabetes mellitus typ 1 med (diabetisk) katarakt
[Sjukskrivning](#) • [Internetmedicin](#) (7) • 1177 (4)
- ⊕ E10.3W Diabetes mellitus typ 1 med annan specificerad ögonkomplikation
[Sjukskrivning](#) • [Internetmedicin](#) (7) • 1177 (4)

H36 Förändringar i näthinnan vid sjukdomar som klassificeras annorstädes

- ⊕ H36.0* **Diabetisk retinopati**
[Internetmedicin](#) • 1177 (2)
- ⊕ H36.0A* Icke proliferativ diabetisk retinopati
- ⊕ H36.0B* Proliferativ diabetisk retinopati
- ⊕ H36.0X* Ospecificerad form av diabetisk retinopati
- ⊕ H36.8* Andra retinala förändringar vid sjukdomar som klassificeras annorstädes

Förekomst av diabetesretinopati i NDR 2017

Andel Förekomst av diabetesretinopati

2017

Diabetestyp: Typ 1 diabetes (inkl LADA)

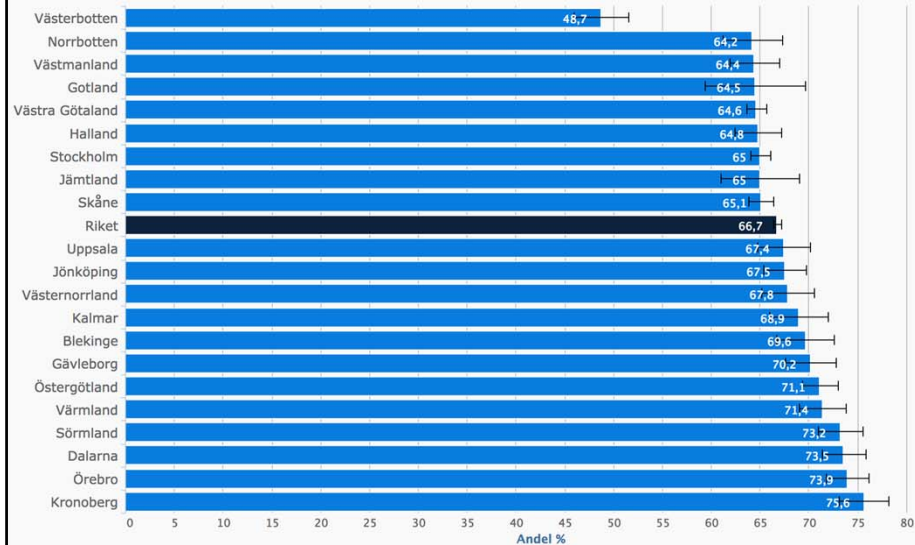
Andel Förekomst av diabetesretinopati

2017

Diabetestyp: Typ 2 diabetes (inkl MODY)

www.ndr.nu
2018-01-17 15:00

Andel Förekomst av diabetesretinopati

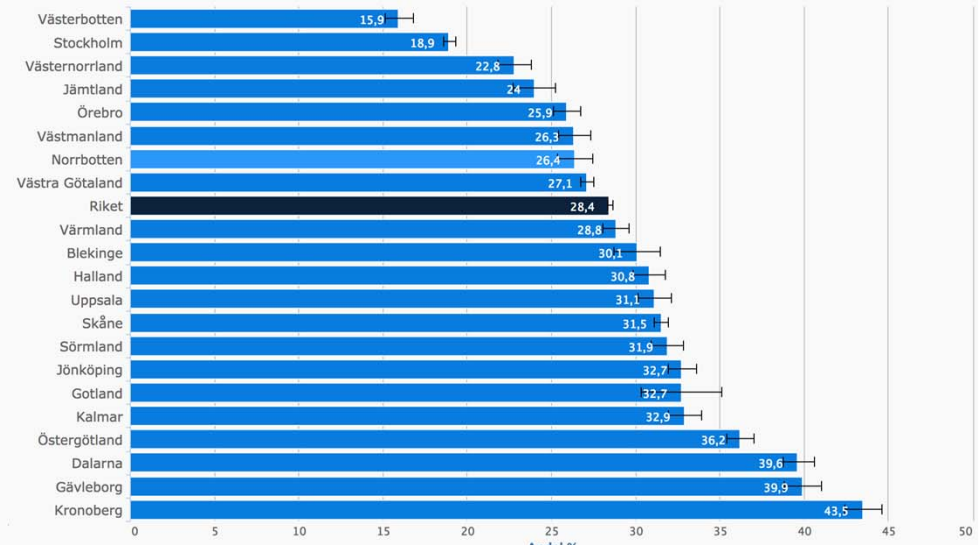

N=29 548

■ Andel %

www.ndr.nu
2018-01-17 14:58

Andel Förekomst av diabetesretinopati

N=81 990

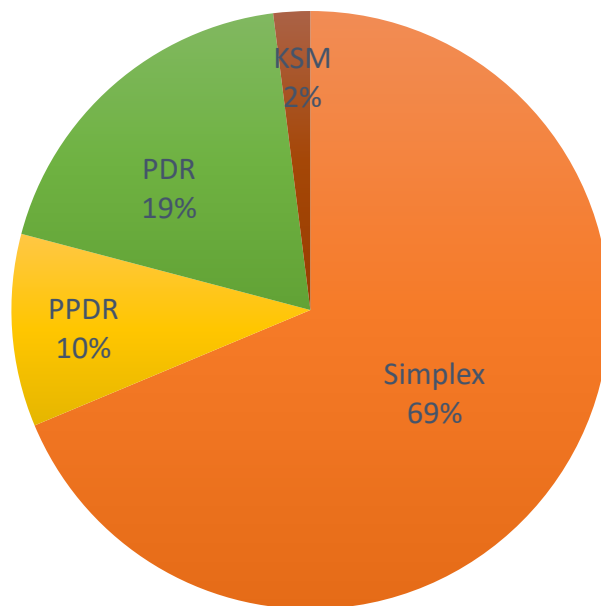
■ Andel %

Retinopati i NDR – tvärsnittsstudie 2014-2016

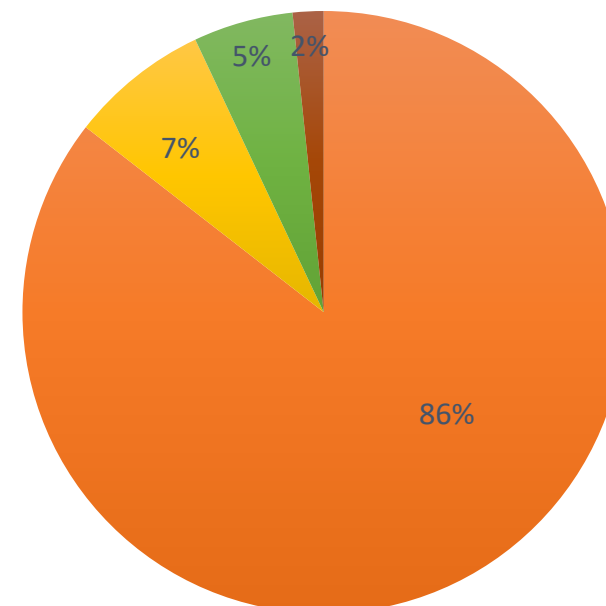
- Antal personer med typ 1 diabetes och retinopati n=35 227
- Av dessa finns retinopatidiagnos på n=22 293 (63%)
- Antal personer med typ 2 diabetes och retinopati n=127 950
- Av dessa finns retinopatidiagnos på n=39 936 (31%)

Antal personer med Retinopati 2014-2016 i NDR

Grad av retinopati typ 1 diabetes

Grad av retinopati typ 2 diabetes

Simplex PPDR PDR KSM

Grad av Retinopati – tvärsnitt 2014-2016

Typ 1 diabetes	Alla med uppgift om grad av retinopati N=22293	Simplex N=15031	PPDR N=2414	PDR N=4385	KSM N=463
Ålder (år)	50	47	51	55	57
Kön (män, %)	55	54	62	56	59
Diabetesduration (år)	28	25	31	39	30
Synnedläggning pga diabetes (visus under 0.3 på bästa ögat med korrektion)	1470 (7%)	468	218	712	72

Ny gradering och rapportering till NDR

- Fördelar

- Internationell klassifikation - enhetlig nationellt
- Mindre svårtolkad klassifikation, mindre risk för felklassifikation
- Säkrare utdata från NDR för kvalitetsuppföljning och vetenskapliga studier
- Ögonläkargruppen - intresserad och vill samverka

Långsiktigt mål

- Automatisk överföring av ögonbottenförändringar till NDR
- Automatisk överföring av visus till NDR

Ny gradering och rapportering till NDR

- Fördelar?

- Svårigheter?

- Utmaningar?

- Ögonbottenundersökning: År, månad och dag
- Diabetesretinopati:
Ingen/Mild/Måttlig/Allvarlig/Proliferativ
- Behandlad för ögonkomplikation pga diabetes senaste året: Ja/Nej
- Synnedsättning pga diabetes <0.3 på bästa ögat med korrektion